

Voortgangsnotitie Manager Leefbaarheid

Opgesteld door	E. Nouws
Datum	9 november 2021

Inleiding

Op initiatief van Dutch Fresh Port hebben in maart van dit jaar verkennende gesprekken plaatsgevonden met een aantal bewonersgroepen, die een belang hebben bij de ontwikkeling van Dutch Fresh Port. Deze gesprekken en eerder uitgevoerd onderzoek naar mobiliteit in het gebied hebben geleid tot het opstellen van een Plan van Aanpak Mobiliteit en Leefbaarheid. In dit Plan van Aanpak worden de benodigde stappen in beeld gebracht om eind 2021 te kunnen komen tot besluitvorming over de gewenste verbeteringen voor de bereikbaarheid van Dutch Fresh Port en leefbaarheid voor omwonenden. De belangrijkste acties uit het Plan van Aanpak zijn:

1. Onderzoek uitvoeren naar sluijverkeer;
2. Onderzoek uitvoeren naar het verbeteren van de interne bereikbaarheid;
3. Aanstellen van een Manager Leefbaarheid als verbinding tussen bewoners en partijen die betrokken zijn bij de ontwikkeling van Dutch Fresh Port.

Manager Leefbaarheid

In de periode van 1 mei tot en met 1 november 2021 heb ik gesproken met omwonenden, werk- en initiatiefgroepen. Het doel van deze gesprekken was om elkaar te leren kennen, te inventariseren wat de wensen en zorgen in de omgeving zijn met betrekking tot leefbaarheid en om participatietrajecten rondom de onderzoeken 'interne bereikbaarheid' en 'sluijverkeer' op te starten. Deze notitie vat op hoofdlijnen samen wat ik in de gesprekken heb opgehaald, wat de stand van zaken is ten aanzien van de onderzoeken en welke gevraagde besluiten hieruit voortkomen voor het vervolgtraject. Op pagina 6 is een overzicht van de gevoerde gesprekken opgenomen.

Stand van zaken leefbaarheid in relatie tot mobiliteit

Verkeersdrukte

In veel gesprekken kwam de toename van het vrachtverkeer in de omgeving ter sprake. Volgens omwonenden is een toename nu al merkbaar. De zorg is dat dit alleen nog maar meer wordt naarmate de ontwikkeling van Dutch Fresh Port vordert. De verkeersdrukte is vooral te merken op de rondweg bij Barendrecht, de Verbindingsweg en de Rijksstraatweg. Het gaat niet alleen om bestemmings(vracht)verkeer, maar ook om sluij(vracht)verkeer. Dit laatste is ook geconstateerd op de Populierenlaan. Dit leidt tot overlast en gevaarlijke verkeerssituaties (zie verderop).

Verkeersveiligheid

In veel gesprekken is de verkeersveiligheid voor met name fietsers en voetgangers ter sprake gekomen. Deze zorg heeft een duidelijk verband met de eerder genoemde toename van verkeersstromen door (vracht)autoverkeer. Verschillende locaties zijn genoemd als 'verkeersonveilig' door de combinatie vrachtverkeer en fietsers, zoals de oversteekplaats onderaan de afrit van de Rijksstraatweg ter hoogte van Bakker Barendrecht, de Hoogzandweg en de Verenambachtseweg. Ook de inrichting van de rotonde Rijksstraatweg / Noldijk leidt tot gevaarlijke verkeerssituaties voor met name fietsers en voetgangers. Daarnaast wordt voor verschillende

locaties (maar vooral de Rijksstraatweg) gewezen op het handhaven van de maximumsnelheid en de mogelijkheid voor een vrachtwagen(parkeer)verbod op bepaalde plekken.

Overlast

Omwonenden ervaren op verschillende manieren overlast door bedrijfsactiviteiten in Dutch Fresh Port. Geluidsoverlast wordt het meest genoemd. Denk hierbij aan het geluid van de koelmotoren van geparkeerde vrachtwagen op de Handelsweg, de koelinstallatie op het dak van Van Gelder maar bovenal geluids- en trillingenoverlast van (vracht)verkeer. Daarnaast zijn er klachten over 'geluidsreflectie' door de nieuwe bedrijfsgebouwen. Naast de genoemde geluidsoverlast ervaren omwonenden geluidsoverlast, met name 's avonds en 's nachts, door 'racende' auto's en motoren op de rondweg bij Barendrecht en de Verbindingsweg in Ridderkerk. Diverse bewoners aan de Rijksstraatweg ervaren overlast van de verlichting van het terrein van Bakker Barendrecht. Tot slot zijn er zorgen over mogelijke geluidsoverlast (en slagschaduw en verlies van uitzicht) door de komst van de windmolens langs de Verbindingsweg.

Overig

Naast verkeersdrukke, verkeersveiligheid en overlast zijn er nog andere zorgen en aandachtspunten genoemd die betrekking hebben op de leefbaarheid van omwonenden van Dutch Fresh Port. Een veelgenoemd probleem zijn de vrachtwagens die overnachten in het gebied. De grondwal wordt over het algemeen als goede buffer gezien tussen de woningen aan de Rijksstraatweg en het achterliggend bedrijventerrein. De vraag wordt gesteld of deze buffer niet verder kan worden doorgetrokken. Wel wordt hierbij aandacht gevraagd voor het groenonderhoud van de grondwal en zwerfafval in het gebied.

Suggesties ter verbetering van de leefbaarheid

Een aantal mensen heeft al concrete voorstellen aangedragen om de leefbaarheid te verbeteren, zoals het afsluiten van de opgang naar de Rijksstraatweg vanaf de Verlengde Voorweg voor vrachtverkeer, het afsluiten van de Rijksstraatweg vanaf de rotonde met de Noldijk, het handhaven van de maximumsnelheid en het vrachtwagenverbod op de Rijksstraatweg en het doortrekken van de grondwal / realiseren van een afscherming aan de noordzijde van de Rijksstraatweg.

Vervolg

Op hoofdlijnen zijn alle leefbaarheidsaspecten in beeld. De aanvullingen gaan veelal om nuances of zorgen vanuit een persoonlijke situatie. De vragen en zorgen zijn hoofdzakelijk gericht aan de GRNR en de gemeente Ridderkerk. Zowel individueel als via de wijkoverleggen en een groepsmail coördineer ik momenteel de vragen en antwoorden. In het overleg van 23 september hebben bewoners aangegeven dat ze de coördinatie graag willen formaliseren naar een 'actielijst leefbaarheid'. De actielijst moet duidelijkheid bieden over wie verantwoordelijk is voor de beantwoording, hoe (eventuele) besluitvorming hierop plaatsvindt en wat de stand van zaken is.

Op 11 oktober heb ik met de wijkregisseurs, de omgevingsmanagers van GRNR en de communicatieadviseurs gesproken hoe we de beantwoording van vragen en het samenstellen van een actielijst gezamenlijk op kunnen pakken. Hieruit zijn geen concrete voorstellen voor een andere aanpak naar voren gekomen. Gelet op het feit dat één van de veel gehoorde zorgen van omwonenden 'het gebrek aan resultaat op het gebied van leefbaarheid in hun woonomgeving' is, adviseer ik om de actielijst leefbaarheid te prioriteren en hier een duidelijke opdrachtgever en -nemer voor aan te wijzen **[gevraagd besluit 1]**.

Stand van zaken participatietraject onderzoek interne bereikbaarheid

Bewonersgesprek 21 oktober

Op 21 oktober vond het vierde gesprek met de bewonersgroep plaats. Van de 19 uitgenodigde bewoners, waren 12 bewoners aanwezig als vertegenwoordigers van verschillende maatschappelijke groeperingen in Barendrecht en Ridderkerk. De bijeenkomst stond in het teken van het bespreken van de varianten die door RHDHV zijn onderzocht. De insteek van de bijeenkomst was om op deze varianten feedback te verzamelen en aanvullende varianten of oplossingsrichtingen te inventariseren.

Tijdens de bijeenkomst gaf de gehele groep aan dat zij op dit moment niet over varianten willen meedenken, omdat voor hen het nut en de noodzaak van dit onderzoek niet ondubbelzinnig kan worden aangetoond. Zij zien in de probleemanalyse geen kwantitatieve onderbouwing van het probleem terug (verschillenanalyse situatie PIP 2012 vs. 2030). Daarnaast missen ze in het ingezette proces de mogelijkheid om in een gepast tempo en als volwaardig stakeholder te participeren. Besluitvorming kan in hun ogen pas plaatsvinden als er aan bovenstaande zaken wordt voldaan. De bewonersgroep verzoekt de bestuurders uit de stuurgroep dringend om een gesprek om dit voor 17 november te bespreken. Op het moment van het schrijven van deze notitie is dit verzoek via het gebiedsteam voorgelegd aan de stuurgroep.

Het is nadrukkelijk niet de intentie van de bewonersgroep om het participatieproces te stoppen, maar een participatieproces op te starten dat meer recht doet aan hun positie en inbreng. Het advies dat de bewonersgroep aan de stuurgroep mee wil geven, is dan ook tweeledig:

Stap 1: toon de noodzaak van dit onderzoek kwantitatief aan;

Stap 2: geef bewoners, en daarmee leefbaarheid, een gelijkwaardig positie in het proces.

Ten aanzien van stap 1:

De bewoners zijn erg te spreken over het feit dat de rapporten openbaar zijn gemaakt. Dit geeft hen inzicht in de technische onderbouwing van de varianten. Hierin valt hen op dat de kwantitatieve onderbouwing van de noodzaak om dergelijke grootschalige infrastructurele maatregelen te treffen te mager is.

Ten aanzien van stap 2:

In de rapportage zijn enkel infrastructurele varianten onderzocht. Er zijn geen varianten onderzocht die de leefbaarheid én de bereikbaarheid sterk verbeteren, zoals het wijzigen van het type bedrijvigheid op Nieuw-Reijerwaard (bijvoorbeeld van logistiek naar dataverwerking) of maatregelen om bestaande infrastructuur te ontlasten.

Brede bijeenkomst 1 november

Op 1 november vond de brede bijeenkomst plaats. Alle geïnteresseerden konden deze avond in de keet terecht om feedback te geven op de varianten. Circa 35 geïnteresseerden hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Het merendeel van de aanwezigen waren inwoners van Rijsoord en Ridderkerk. Bij binnenkomst kreeg iedereen een korte toelichting op het proces en de stand van zaken van het onderzoek, waarna er per variant de gelegenheid was om vragen te stellen en feedback te geven. Het merendeel van de aanwezigen had de varianten van te voren bekeken op de website. De verzamelde feedback is gebundeld en wordt op de website geplaatst.

De varianten 0 en 1 zijn goed ontvangen. De aanwezigen gaven aan dat deze varianten (deels) de leefbaarheid verbeteren. Maar gaven ook duidelijk aan dat een groot deel van deze ingrepen al gerealiseerd hadden moeten worden in het kader van afspraken die destijds gemaakt zijn rondom het PIP. Een concreet voorbeeld hiervan is het afsluiten van de Rijksstraatweg voor vrachtverkeer. Tijdens de avond is door aanwezige bewoners van de Rijksstraatweg uitvoerig gesproken over de

mogelijkheid om bijvoorbeeld een poller te plaatsen op de oprit vanaf de Verlengde Voorweg naar de Rijksstraatweg. Het draagvlak voor een fysieke afsluiting van de Rijksstraatweg is groot.

Rondom de extra ontsluitingsweg (varianten 2 en 3) is de belangrijkste conclusie dat bewoners duidelijkheid willen. “Komt deze er wel of niet? En als deze er komt, koop me dan maar uit.” Het feit dat deze discussie wéér op tafel ligt, doet hen veel. Voor een deel van de aanwezigen komt deze discussie onverwacht. “Dit was toch van tafel?”. De aanwezigen gaven aan dat met de extra ontsluitingsweg hun leefbaarheid verslechterd. Ze willen de boomgaard als groen gebied behouden en maken zich rondom de aanleg van de extra ontsluitingsweg zorgen over geluidsoverlast, fijnstof en trillingen.

De aanwezigen zien kansen in de aanleg van een extra aansluiting op de A16, al wordt hier door velen ook de vraag bij gesteld hoe realistisch deze optie is. Bewoners rondom de Populierenlaan maken zich rondom de aanleg van een extra snelwegaansluiting zorgen over de toename van verkeer op de Populierenlaan en de geluidsoverlast, fijnstof en trillingen die dat met zich meebrengt.

De varianten 4a en 4b zijn als positief beoordeeld ten aanzien van leefbaarheid en het bieden van een oplossing voor de externe bereikbaarheid. Bewoners vragen zich wel af hoe realistisch deze opties zijn.

Vervolg

De onzekerheid die dit proces specifiek voor de bewoners van de Rijksstraatweg (ter hoogte van de extra ontsluiting) met zich meebrengt, valt hen zwaar. Onzekerheid over de toekomst, niet weten of je woning op termijn moet verdwijnen en geen grip hebben op de discussie en besluiten hierover is slopend. De bewonersgroep als geheel voelt zich onvoldoende gehoord en vertegenwoordigd in de stuurgroep. Op dit moment denken zij na over hoe ze zich kunnen gaan organiseren, zodat er daarmee voor alle betrokken stakeholders een duidelijk aanspreekpunt ontstaat. Zij geven aan hier ondersteuning bij te wensen van een onafhankelijke omgevingsmanager, die niet in dienst is van Dutch Fresh Port maar in dienst van de overheid.

Voorstel vervolgproces:

n.t.b.	gesprek met bewonersgroep en stuurgroep
17 november	stuurgroepvergadering
25 november	gesprek met bewonersgroep waarin de terugkoppeling over de besluitvorming en het vervolgproces centraal staan
januari 2022	opstarten herzien participatieproces onder leiding van een onafhankelijke omgevingsmanager

Ik adviseer de stuurgroep om in te stemmen met dit voorstelde vervolgproces **[gevraagd besluit 2]**.

Stand van zaken participatietraject onderzoek sluipverkeer

DTV Consultants heeft van 20 september tot 4 oktober het verkeer op acht punten in en rondom Rijsoord geregistreerd met camera's. Daarnaast stellen zij een gebiedsanalyse op die zij, samen met de input uit het startgesprek en de resultaten van de metingen, verwerken tot een concept rapportage. Deze is binnenkort gereed en wordt teruggekoppeld aan de bewoners en bedrijven die bij het startgesprek aanwezig waren. Albert Taco Molenaar is hier namens de gemeente Ridderkerk het aanspreekpunt voor.

In het kader van dit onderzoek is vanuit bewoners specifiek aandacht gevraagd voor situatie op de Populierenlaan en de zuidelijke rondweg van Barendrecht. Beide locaties zijn nu geen onderdeel van het onderzoek, maar omwonenden hebben grote zorgen over de hoeveelheid verkeer die hier dagelijks passeert in relatie tot geluidsoverlast en fijnstof. Zij vragen inzicht in cijfers (nu en toekomstig) en willen in gesprek over eventuele maatregelen die mogelijk zijn om deze overlast te beperken.

Gevraagde besluiten in de stuurgroep van 17 november

In het kader van het voortzetten van het participatieproces:

1. Een opdrachtgever en -nemer aan te wijzen voor het coördineren van de 'actielijst leefbaarheid'.
2. In te stemmen met het voorgestelde vervolgproces rondom het onderzoek 'interne bereikbaarheid', waarin
  - ruimte is voor bewoners om met professionele ondersteuning een aanvulling op de rapportage te maken, waarbij vanuit leefbaarheid naar de opgave wordt gekeken.
  - ruimte is om bewoners als gelijkwaardige stakeholders te positioneren. En in dit kader met de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk in overleg te gaan om middelen (geld) vrij te maken om de participatie te faciliteren.

PROCES MANAGER LEEFBAARHEID

Stand van zaken 3 november '21

Taken Manager Leefbaarheid

- voeren van gesprekken, zowel één op één als in groepen
- aanschuiven bij de Wijkoverleggen West en Rijsoord
- organiseren van participatie rondom de onderzoeken 'interne bereikbaarheid' en 'sluipverkeer'
- terugkoppelen van de voortgang, zowel aan bewoners als aan het gebiedsteam en de stuurgroep

Samenvatting opgehaalde input

- Er leven veel vragen over lopende zaken en leefbaarheidsaspecten in het hier en nu, zoals het vrachtwagen-parkeren, de windmolens, de IJselmondse Knoop, de groen gas installatie, geluidsoverlast en verkeersveiligheid.
- Er is weinig vertrouwen in Dutch Fresh Port en de gemeente Ridderkerk in het bijzonder. Bewoners voelen zich in de kou staan en niet gehoord door:
  - het ontbreken van handhaving
  - afstand tot de besluitvorming
  - gebrek aan resultaat op het gebied van leefbaarheid in hun directe woonomgeving
  - onzekerheid over de nabije toekomst.
- Het behouden / verbeteren van de leefbaarheid betekent voor de meeste mensen het tegengaan van overlast van geluid, sluipverkeer, bedrijfsverlichting etc. Hiervoor zijn door een aantal mensen concrete voorstellen aangedragen, zoals het (deels) afsluiten van de Rijksstraatweg en het doortrekken van de grondwal aan de noordzijde van de Rijksstraatweg.

mei en juni 2021

kennismakingsgesprekken

8 juli 2021

eerste gesprek bewonersgroep

20 juli 2021

tweede gesprek bewonersgroep

29 juli, 5 en 10 augustus 2021

inloopdagen in de keet

16 september 2021

brede bijeenkomst

23 september 2021

derde gesprek bewonersgroep

21 oktober 2021

vierde gesprek bewonersgroep

1 november 2021

brede bijeenkomst